

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyně JUDr. Hany Kadaňové a Mgr. Martiny Weissové ve věci

žalobce: **xxxxx**
zastoupeného advokátem Mgr. Andrejem Gundelem,
se sídlem Anenská 58/26, 602 00 Brno

proti

žalovanému: **Správa železniční dopravní cesty, státní organizace**
se sídlem Dlážděná 1003/7, 110 00 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí generálního ředitele žalovaného ze dne 17. 9. 2018, č. j. 46413/2018 SŽDC-GŘ-O25,

takto:

I. Rozhodnutí generálního ředitele Správy železniční dopravní cesty, státní organizace, ze dne 17. září 2018, zn. 46413/2018 SŽDC-GŘ-O25, a rozhodnutí Správy železniční dopravní cesty, státní organizace, ze dne 8. srpna 2018, čj. 41290/2018-SŽDC-GŘ-O25, se ruší.

II. Žalovanému se nařizuje, aby žalobci poskytl informace, které požadoval ve své žádosti ze dne 29. března 2018 pod body 1. a 4., a to ve lhůtě jednoho (1) měsíce od právní moci rozsudku.

III. Žalovaný je povinen nahradit žalobci k rukám jeho právního zástupce náklady řízení o žalobě ve výši 8 228 Kč do jednoho (1) měsíce od právní moci tohoto rozsudku, k rukám Mgr. Andreje Gundela, advokáta.

Odůvodnění

[1] Žalobou napadl žalobce shora uvedené správní rozhodnutí, kterým bylo v bodě I. výroku opravena písařská chyba rozhodnutí Správy železniční dopravní cesty, státní organizace (dále jen „SŽDC“, oba subjekty pak v případě, že to nemá vliv na srozumitelnost textu uváděny jako povinná osoba) ze dne 8. 8. 2018, č. j. 41290/2018-SŽDC-GŘ-O25, a v bodu II. výroku toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Ve správním řízení byla pravomocně zamítnuta podle § 8a, § 8b, § 11 odst. 1 písm. b) a § 12 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o informacích“) žádost žalobce o sdělení informace v rozsahu žádosti o (1) kopie všech daňových dokladů (faktur) vystavených SŽDC advokátní kanceláří HAVEL & PARTNERS s. r. o. (dříve Havel, Holásek & Partners s. r. o.) v období od 1. 1. 2016 do 29. 3. 2018 (otázka č. 1 v podané žádosti) a (4) dotazu na celkové roční náklady na provoz právního oddělení, resp. všech zaměstnanců s pracovním zařazením „právník“, „senior právník“ anebo obdobném v letech 2016 a 2017, přičemž náklady jsou myšleny mzdové náklady, včetně řádných a mimořádných odměn, náhrady výdajů dle § 151 a násl. zákoníku práce, náklady na další pracovní benefity, příspěvky na stravování, přímé náklady vynaložené na služební cesty těchto zaměstnanců, náklady vynaložené na vzdělávání těchto zaměstnanců, náklady na dopravu (provozní náklady přidělených osobních automobilů) a náklady na ICT (softwarové a hardwarové vybavení) - otázka č. 4 v podané žádosti.

[2] Žalobce v žalobě uvedl, že napadené rozhodnutí potvrzuje v řadě již třetí rozhodnutí SŽDC, když předchozí dvě odmítavá rozhodnutí byla žalovaným zrušena. Ani třetí rozhodnutí, které žalovaný potvrdil, však dostatečně odmítnutí jeho žádosti v otázce č. 1 a 4 neodůvodňuje a rovněž nevysvětluje rozporuplné části rozhodnutí o částečném odmítnutí ze dne 6. 6. 2018. Judikatura Ústavního soudu a evropských soudů, na kterou bylo v rozhodnutí SŽDC odkázáno, není na daný případ aplikovatelná, neboť žalobce se nedomáhal osobních či jinak identifikovatelných informací. Rovněž žalobce považuje za nezákonný postup SŽDC, který po přijetí žádosti o informace nejdříve tvrdil, že touto informací nedisponuje a následně ji žalobci s odkazem na nepřiléhavou argumentaci odmítá vydat. Takový „vývoj právního názoru“ považuje žalobce za v právním státě nepřijatelný. Žalobce dále nesouhlasí s názorem žalovaného, že tyto informace není možné poskytnout z důvodu ochrany osobních údajů a soukromí fyzických osob, když o informace tohoto druhu nežádá. Poskytnutím informace nebudou sděleny žádné osobní údaje zaměstnanců žalovaného, jelikož informaci o nákladech na tyto zaměstnance nepožaduje jmenovitě či podle funkce, takže je není možné nějak ztotožnit s konkrétní osobou. Žalobce k tomuto odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 6/2004-43, podle něhož nelze odmítnout poskytnutí údajů o odměnách uvolněných zastupitelů, pokud tyto odměny nelze přiřadit ke konkrétním osobám, ať už dle jména nebo funkce. V takovém případě je nutné zkoumat, zda se jedná o anonymní údaj, nebo je možné vzhledem ke konkrétní skutkové situaci takovou informaci považovat za osobní údaj. Pokud jde o právo na právní pomoc a ochranu, žalovaný uvedl, že SŽDC je nositelem těchto práv a žádostí má být porušeno toto právo; tímto však nelze argumentovat v situaci, kdy žalovaný je povinným subjektem dle zákona o informacích a není třetí osobou. Za těchto okolností má žalobce za to, že má nárok na sdělení informace na otázku č. 1, a to s případnou anonymizací popisu právních služeb a dalších údajů, které by mohly vést k porušení povinnosti mlčenlivosti mezi advokátem a SŽDC. Žalobce rovněž poukazuje,

že sám žalovaný uvedl, že anonymizace poskytnuté informace v potřebném rozsahu tak, aby mohla být poskytnuta, by se rovnala praktickému úplnému odmítnutí jejího poskytnutí. Žalovaný však není oprávněn hodnotit kvalitu poskytnuté informace pro žalobce v situaci, kdy (jak sám přiznává) má žalobce na sdělení informace právo. K neposkytnutí informace na otázku č. 4 pak žalobce dále doplnil, že požadavek žalovaného na osvědčení účelu požadované informace nemá oporu v zákoně o informacích. Nadto dle žalobce z žalovaným uvedené judikatury Ústavního soudu neplyne povinnost zkoumat účel žádosti o informaci pokaždé, ale jen v těch případech, kdy je důvodné aplikovat test proporcionality, tedy pokud žádost zasahuje do ústavních práv jiných fyzických osob. O takový případ se ale v řešené věci nejedná, neboť žalobce nežádá informace o osobních údajích či mzdě zaměstnanců žalobce. Ze všech výše uvedených důvodů považuje žalobce rozhodnutí žalovaného za nezákonné a postup povinné osoby za zmatečný, požaduje proto zrušení napadeného rozhodnutí i rozhodnutí SŽDC a nařízení SŽDC sdělit požadované informace žalobci podle ust. § 16 odst. 4 zákona o informacích.

[3] Žalovaný s podanou žalobou nesouhlasil a navrhnul její zamítnutí, přičemž ve svém vyjádření uvedl obdobné důvody jako v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Nad rámec tohoto odůvodnění uvedl pouze to, že žalobcem uvedené rozhodnutí Nejvyššího soudu ve věci č. j. 2 As 6/2004-43 není aplikovatelné na řešený případ, neboť žalobce ve své žádosti požadoval osobní údaje třetích osob. Dále uvedl, že poskytnutí informace na otázku č. 1 žádosti není, mimo již uvedené důvody, možné rovněž proto, že se tyto informace týkají vztahu mezi žalovaným jako klientem a jeho advokátem a z těchto informací by bylo možno dovodit údaje o dosud neukončených správních a soudních řízeních mezi SŽDC a třetími osobami.

[4] V odůvodnění napadeného rozhodnutí, kterým bylo (v podstatné části) potvrzeno rozhodnutí SŽDC ze dne 8. 8. 2018, je mj. uvedeno, že SŽDC dostatečně odůvodnil své rozhodnutí a rovněž uvedená judikatura Ústavního soudu a evropských soudů je na řešený případ aplikovatelná. Dále žalovaný uvedl, že námitka žalobce ohledně změny právního základu odmítnutí žádosti není důvodná, neboť předchozí rozhodnutí nenabyla právní moci. Ze stejného důvodu pak SŽDC nepochybil, pokud se nevyjádřil ke sporným bodům rozhodnutí o odmítnutí ze dne 6. 6. 2018. Pokud jde o odmítnutí informací s odkazem na ochranu osobních údajů a soukromí třetích osob, žalovaný uvedl, že ačkoliv žalobce nežádal konkrétní osobní údaje jednotlivých zaměstnanců SŽDC, údaje, které požadoval, by mohly být kvůli omezenému okruhu těchto osob s těmito osobami spojeny. Informace rovněž nemohly být žalobci poskytnuty jen v omezeném (anonymizovaném) rozsahu, neboť takové poskytnutí informace by se fakticky rovnalo odmítnutí jejího poskytnutí. Z rozhodnutí SŽDC rovněž plyne i to, u jakých osob mohou být jejich ústavně zaručená práva dotčena. Vzhledem ke garantované rovnosti účastníků soudního řízení a tomu, že nositelem tohoto práva je rovněž i povinný subjekt, lze dovodit ohrožení tohoto práva poskytnutím informace na otázku č. 1, při poskytnutí informace na otázku č. 4 pak lze z rozhodnutí SŽDC dovodit, že ve vztahu k právu na ochranu soukromí považuje za nositele těchto práv své zaměstnance, byť toto explicitně neuvádí. Pokud pak jde o osvědčení účelu požadované informace, žalovaný uvádí, že toto je nezbytné v situaci, kdy jsou zde s právem na informace v kolizi jiná ústavně garantovaná práva a povinný subjekt je povinen aplikovat test proporcionality. Jak plyne z výše uvedeného, za tuto situaci žalovaný považuje i řešený případ. Z tohoto důvodu se tak plně uplatní citovaná judikatura

Ústavního soudu a evropských soudů. Za pravdu pak dal žalovaný žalobci pouze v tom, že SŽDC v důsledku písařské chyby nesprávně odkázal ve výroku rozhodnutí ze dne 8. 8. 2018 na neexistující ustanovení § 8 a § 12 zákona o informacích namísto § 8b a § 12 tohoto zákona, což žalovaný napravil ve výroku napadeného rozhodnutí.

[5] Vzhledem k tomu, že účastníci souhlasili s rozhodnutím bez jednání (ve stanovené lhůtě nevyslovili svůj nesouhlas), postupoval Městský soud v Praze v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „soudní řád správní nebo s.ř.s.“), a rozhodl ve věci bez nařízení jednání. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, v mezích žalobních bodů, kterými je vázán, vycházející přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu (§ 75 odst. 1 a 2 soudního řádu správního), když důvodnost posouzení odmítnutí žádosti o informace posuzoval podle skutkového a právního stavu v době rozhodování soudu (s ohledem na ust. § 16 odst. 5 zákona o informacích) a rozhodl o důvodnosti podané žaloby takto.

[6] Podle ust. § 8a zákona o informacích: „(1) Informace týkající se osobnosti, projevů osobní povahy, soukromí fyzické osoby a osobní údaje povinný subjekt poskytne jen v souladu s právními předpisy, upravujícími jejich ochranu. (2) Povinný subjekt poskytne osobní údaje o veřejně činné osobě, funkcionáři nebo zaměstnanci veřejné správy, které vypovídají o jeho veřejné nebo úřední činnosti nebo o jeho funkčním nebo pracovním zařazení.“.

[7] Podle ust. § 8b zákona o informacích: „(1) Povinný subjekt poskytne základní osobní údaje o osobě, které poskytl veřejné prostředky. (2) Ustanovení odstavce 1 se nevztahuje na poskytování veřejných prostředků podle zákonů v oblasti sociální, poskytování zdravotních služeb, hmotného zabezpečení v nezaměstnanosti, státní podpory stavebního spoření a státní pomoci při obnově území. (3) Základní osobní údaje podle odstavce 1 se poskytnou pouze v tomto rozsahu: jméno, příjmení, rok narození, obec, kde má příjemce trvalý pobyt, výše, účel a podmínky poskytnutých veřejných prostředků.“.

[8] Podle ust. § 11 odst. 1 písm. b) zákona o informacích: „(1) Povinný subjekt může omezit poskytnutí informace, pokud: ...b) jde o novou informaci, která vznikla při přípravě rozhodnutí povinného subjektu, pokud zákon nestanoví jinak; to platí jen do doby, kdy se příprava ukončí rozhodnutím,...“.

[9] Podle ust. § 12 zákona o informacích: „Všechna omezení práva na informace provede povinný subjekt tak, že poskytne požadované informace včetně doprovodných informací po vyloučení těch informací, u nichž to stanoví zákon. Právo odepřít informaci trvá pouze po dobu, po kterou trvá důvod odepření. V odůvodněných případech povinný subjekt ověří, zda důvod odepření trvá.“.

[10] Podle ust. § 16 odst. 5 zákona o informacích: „Při soudním přezkumu rozhodnutí o odvolání na základě žaloby podle zvláštního právního předpisu soud přezkoumá, zda jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti. Nejsou-li žádné důvody pro odmítnutí žádosti, soud zruší rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti a povinnému subjektu nařídí požadované informace poskytnout.“.

[11] Pokud jde o odmítnutí poskytnutí informace na otázku č. 1, žalovaný při odmítnutí této informace uvedl, že poskytnutí faktur za právní služby může porušit právo SŽDC na rovnost při soudním řízení a dále zda by z těchto informací mezi klientem a jeho advokátem nebylo možné dovodit skutečnosti o neukončených správních a soudních řízeních či dalším postupu SŽDC.

[12] S takovým rozhodovacím důvodem se soud neztotožňuje. Jak uvedl Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí ze dne 24. 11. 2016, sp. zn. 9 As 280/2016, ve kterém řešil poskytnutí faktur vystavených advokátní kanceláří povinnému s uvedením obecného popisu poskytnuté právní služby, spisovou značkou a vyfakturovanou částkou a časovou náročností této služby: *„Je absurdní tvrdit, že vypovídají (míněno tyto dokumenty) o procesní taktice ve vedených soudních sporech, protože jediné, co z nich lze ve vztahu k postupu advokáta vyčíst, je to, že studoval podklady a ve věcech činil podání.“* Městský soud v Praze pak v tomto případě v rozsudku ze dne 7. 10. 2016, sp. zn. 8 A 6/2014, rovněž dospěl k závěru, že: *„skutečnost, že žalovaný je povinen sdělit, v jaké výši vynaložil veřejné prostředky na zastupování v řízení před soudem v konkrétní kauze, ho nijak neomezuje v právu na právní pomoc. Dotčeno není ani jeho právo na rovnost před soudem, neboť požadované informace nemají schopnost ho tímto způsobem poškodit. Žalobce požaduje informace o již vynaložených veřejných prostředcích za již učiněné služby.“* Rovněž tento závěr pak ve výše uvedeném kasacním řízení Nejvyšší soud nijak nezpochybnil.

[13] V řešeném případě soud dospěl k závěru, že citované závěry lze plně aplikovat i při posuzování žádosti žalobce, který v ní požadoval kopie daňových dokladů (faktur), které SŽDC doručila ve zde vymezeném období k proplacení advokátní kancelář HAVEL A PARTNERS s. r. o. Jak plyne z uvedených rozhodnutí výše, žalovaný měl tyto informace, a to v rozsahu spočívajícím nejméně ve fakturované částce, spisové značce řízení, obecného označení fakturovaných úkonů a jejich časové náročnosti, žalobci poskytnout. S ohledem na shora uvedenou judikaturu pak soud dospěl k závěru, že tyto informace nelze odmítnout, nic nebrání tomu, aby je žalovaný žalobci poskytl, proto rozhodl tak, že tuto povinnost v přiměřené lhůtě žalovanému nařídil podle ust. § 16 odst. 5 zákona o informacích.

[14] Pro úplnost soud dodává, že provedení testu proporcionality podle nálezu Ústavního soudu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16, které žalovaný v odůvodnění rozhodnutí rozebírá, případně možného zneužití práva, soud za příléhavé nepovažuje. Poskytnutí kopie faktur k žádnému zásahu do soukromí fyzických osob nedochází, proto není příléhavé, aby žalovaný takový test prováděl (nález Ústavního soudu se týkal konfliktu práva na informace a ochranou soukromí fyzických osob). Ohledně hodnocení možného zneužití práva pak rovněž není možné odkazovat na judikaturu, která se váže k posuzování střetu práva na informace s právem na soukromí fyzických osob, neboť o nic takového v této části žádosti nešlo – žalobce se nedomáhal žádných informací, které mohou mít dopad na soukromí fyzických osob, ale informace o fakturách za provedené právní služby.

[15] Pokud jde o odpověď na otázku č. 4, žalobce se dožadoval informace o celkových ročních nákladech na provoz právního oddělení zahrnující tam uvedené položky. Při hodnocení této části žádosti vycházel žalovaný z nálezů Ústavního soudu ze dne 17. 10.

2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16, a ze dne 3. 4. 2018, sp. zn. IV. ÚS 1200/16. V odůvodnění prvostupňového správního rozhodnutí je test proporcionality s ohledem na konkrétní podanou žádost a důvody v ní uvedené proveden, a to se závěrem (citace není úplně přesná), že „*požadovaná informace existuje a je dostupná, ...může se týkat veřejného zájmu, ... ale nemůže znamenat naplnění podmínky, že účelem vyžádání informace je přispět k diskusi o věcech veřejného zájmu, přičemž v žádosti žalobce neuvedl žádné indicie, že by plnil úlohu společenského hlídacího psa.*“ (str. 7 odůvodnění prvostupňového rozhodnutí). Ani v této části se soud neztotožnil se závěrem žalovaného, že v obecné rovině by poskytnutím takové informace mohla být porušena ústavně garantovaná práva třetích osob (zaměstnanců) na soukromí a že by tím byl rovněž naplněn důvod pro odmítnutí poskytnutí informace dle § 8a zákona o informacích. Žalovaný v napadeném rozhodnutí vychází z toho, že žalobce požaduje poskytnutí těchto informací o každém zaměstnanci právního oddělení zvlášť (bez uvedení jména) a v návaznosti na tento názor odkazuje rovněž na judikaturu Ústavního soudu a evropských soudů zabývajících se problematikou poměřování práva na informace a práva zaměstnanců povinné osoby na ochranu soukromí. Takto položený dotaz však z podané žádosti žalobce nevyplývá, naopak z něj dle soudu plyne, že žalobce žádá toliko celkové náklady na provoz právního oddělení, které budou zahrnovat tam uvedené položky. Žalovaný se přitom možností poskytnutí informací v tomto rozsahu nijak nezabýval, tím méně zdůvodnil, jakým způsobem by poskytnutí celkových nákladů na právní oddělení SŽDC mohlo být v tomto konkrétním případě spojeno s platovými poměry jednotlivých zaměstnanců a v čem by taková informace mohla ohrozit soukromí jednotlivých fyzických osob. Podle názoru soudu zde taková situace nastat nemůže, neboť poskytnutí celkové sumy nijak neohrozí soukromí jednotlivých fyzických osob – zaměstnanců, neboť z ní není možné usuzovat, kolik peněz bylo konkrétní fyzické osobě vyplaceno.

[16] V odůvodnění správních rozhodnutí je výslovně uvedeno, že tyto informace existují a jsou dostupné. Ani v tomto případě tak podle názoru soudu nic nebrání tomu, aby soud nařídil i v této části informace žalobci poskytnout podle ust. § 16 odst. 5 zákona o informacích v přiměřené lhůtě.

[17] V dané věci tak soud uzavírá, že podaná žaloba je důvodná a proto v souladu s § 78 odst. 1 soudního řádu správního a ust. § 16 odst. 5 zákona o informacích zrušil napadené i prvostupňové správní rozhodnutí, a vzhledem k tomu, že žalovaný sám uváděl, že informace existují a soud neshledal důvod pro jejich odmítnutí, věc nevracel žalovanému k dalšímu řízení, ale nařídil povinnému subjektu tyto informace poskytnout. O nákladech řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 soudního řádu správního a procesně úspěšnému žalobci přiznal náhradu nákladů řízení sestávajících z 2 úkonů právních služeb (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby) podle § 9 odst. 4 spolu s § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), a 2 paušální náhrady podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, tedy 3 100 Kč x 2 + 300 Kč x 2, vše navýšené o 21 % daň z přidané hodnoty, celkem tedy 8 228 Kč.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou (2) týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 6. června 2019

JUDr. Ladislav Hejtmánek, v.r.
předseda senátu